

Paul e Verena Casutt denter objects da treis dils quater artists ch'exponan quest unviern ella Fermata a Falera.

FOTO A. BEELI

Colurs, collaschas, crap

Sonda envida «cultura falera» alla vernissascha

■ (anr/abc) La Fermata a Falera dat puspei impuls. Il program d'unviern dil center da cultura ei puspei pulpius. Agl ur da quel san ins admirar naven da sonda proxima las ovas da quater artists. Denter quels ils maletgs dad Elisa Bernasconi-Bertogg, carschida si a Castrisch. Igl onn vargau han dus artists da Castrisch exponiu ella Fermata a Falera. Igl ei dus fotografias cun in stil semegliont. Ester Vöplon e Jaromir Kreiliger han saviu presentar pliras da lur ovas als visitaders dalla Fermata. Igl ei ovas ch'en buca capeivlas spert. Ei drova temps da s'avischinat. Aschia eis ei cun in dils artists ch'ils organisaturs Paul e Verena Casutt han envidau uonn d'exponer. Andreas Anderegg, naschius 1959 e carschius si a Claustra, viva oz a Fidaz. Ella pli davosa casa da Fidaz sper la via encunter Bargis ha el siu atelier. Leu elaborescha el crap, el ei sculptur ed ha gia exponiu en divers loeghens. L'emprema gada haveva el envidau igl onn 2003 ad ina presentaziun a Fidaz. Quei ch'el muossa naven da sonda proxima a Falera ha el scaffiu aposto per quell'exposiziun. Capir sia moda d'exprimer vul gir ch'ins entri en contact in cun l'auter, ch'ins contempli e fetschi damondas. Ils quater blocs da granit da Lasa ha el titulau «affonza», «giuventetgna», «carschiu» e «vegliadetgna», pia las fasas dalla veta humana. Tgi che va d'in object a l'auter vesa e s'encorscha muntaa e simbolica.

Puspei artistas da Castrisch

La scuntrada d'art a Falera semuossa sco fontauna inspironta. Verena e Paul Casutt vesan quell'occurrenza, quell'exposiziun accumpagnonta tiel program cul-

tural ella Fermata, semplamein aschia: «Quellas ovas dueien embellir la Fermata», declaran omisdus. Els ein voluntaris e la cumissiun da menaschi dalla Fermata lai ad els mintgamai tutta liberdad da selecziunar quater artists. Il pèr pensiunau ha in bien nas per qualitat e sa tgei fuorma digl art che s'accorda culs ideals dalla Fermata – e tgei buc. Art en general, mo specialmein art figurativ, ei caussa dil gust persunal. Als ins plai quei, als auter igl auter. Tgi che sefaschenta cun art sa quei, la fuorma expressiva ei semplamein influenzada da talents e svilup persunal.

Sper il sculptur-artist han ils organisaturs envidau uonn duas picturas-artistas ed in pictur-artist da presentar lur ovas. Ina da quellas ei carschida si a Castrisch. Elisa Bernasconi-Bertogg, naschida 1960, ha fermas ragischs sursilvanas. Savens tuorna ella «a casa» nua ch'ella gauda la famiglia, il vitg e la cuntrada. A Remetschwil, in vitget ell'Argovia denter Baden e Mutschellen, ha ella si'atgna famiglia e leu hä ella dapi diesch onns era in atelier d'art. Sias ovas ch'en da veser vid las preits dalla Fermata ein voluminusas.

Bernasconi dominescha la laver cun pennel e colurs. Las ovas fan impresiun culla tarlischtur dallas colurs. Ses maletgs ein en format grond. Ils quadratics che pendan mesiran 120x120 centimeters. La specialitat gronda ch'ins s'encorscha immediat tier sias ovas ei la tecnica da surrer las colurs cun ina rascha d'acril. Il capricorn ch'ella ha integratu en in maletg, ni ils dus cavreuls en in auter, san buca scappar. Els ein tridimensiunals, igl art modern-abstract dad Bernasconi dat veramein en egl, las cumposiziuns sveelian emozjuns.

Ligioms cun Falera

Ina tecnica nuota meins speciala dominesch Isabella Portmann. La dunna dall'annada 1976 ei carschida si a Cuera. Gia da mattatscha ha ella mussau talents creativs. Sia mumma Lucia Benovici Portmann ei naschida e carschida si a Glion. Ina sora, Rita Cathomen-Benovici, viva dapi varga 50 onns a Falera ed ha tals talents. In'ovra da Portmann dat immediat en egl e tgi ch'entra ella Fermata admira immediat quel. Il grond maletg en viv tgietschen-fieg ei titulaus cun «Magma». Quei maletg abstract ei sco fatgs per la preit culla finiastra gronda. In'autra ovra marcanta penda el plaun sura. Igl ei ina collascha fetg viva e da qualitat superiura titulada cun «Tatort». Ins s'encorscha: Quei ei in'artista, nuot ei casual, tut ei plazzau intuitiv, colurau e taccau cun quitaui e sistem.

La vernissascha dalla nova exposiziun d'art da quest unviern ella Fermata a Falera ei sonda proxima, ils 15 da decembre allas 16.00. Aunc in quart artist muossa sias ovas, numnadamein Mario Bergamin da Valbella. El muossa maletgs ella tecnica grafica en ner ed alv. Il vitg da Falera, la cuntrada da Flem cullas casas purilas. Era Bergamin han ils organisaturs dall'exposiziun d'art entupau casualmein ed envidau el da presentar sia laver en Surselva. El center da siu stil ei la cuntrada, sia specialitat ei igl observar. Quei ch'el vesa «fotografescha» el cun acril sila tenda. Denter auter serumnan ses maletgs «Curtginatsch», «Dual», «Sogn Rumentg».

L'exposiziun d'art ella Fermata ei accessibla a tut tgi che viseta il center da cultura. Ils frequentaders dil program da cultura san contemplar las ovas a caschun dils concerts festivs, shows, cabarets e kino d'unviern a Falera.